

СИЛАБУС

Базова інформація про дисципліну	
Шифр, назва дисципліни	DP101 Економічна теорія та основи підприємництва/ Economic Theory and Fundamentals of Entrepreneurship
Рівень вищої освіти / фахової передвищої освіти	Фахова передвища
Галузь знань	07 Управління та адміністрування
Спеціальність	072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок
Освітня програма	«Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»
Семестр	3 семестр (9 кл), 1 семестр (11 кл)
Курс	2 курс (9 кл), 1 курс (11 кл)
Анотація курсу	Навчальна дисципліна спрямована на формування цілісної системи теоретичних знань з економіки, комплексне вивчення економічних відносин в системі суспільного виробництва, ґрунтовне пізнання проблем ефективності використання суспільством обмежених виробничих ресурсів і шляхів досягнення максимальних кінцевих результатів у задоволенні зростаючих людських потреб, формування вмінь аналізувати і вирішувати економічні завдання, вивчати і прогнозувати процеси і явища з області майбутньої професійної діяльності студентів, а також розвиток логічного мислення, сприяння формуванню вмінь і навиків самостійного дослідження економічних проблем.
Сторінка курсу в MOODLE	http://78.137.2.119:1919/m72/login/index.php
Мова викладання	українська
Лектор курсу	Викладач вищої категорії Богун Максим Михайлович канали комунікації: СДН «Moodle»: повідомлення в чаті E-mail: Bohunmm @gmail.com Messenger: https://www.facebook.com/bohunmaksym
Місце дисципліни в освітній програмі	
Освітня програма	<i>Фінанси, банківська справа та страхування:</i> csbc.edu.ua/documents/otdel/moop_f.pdf
Перелік загальних компетентностей (ЗК)	ЗК 05. Знання і розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. ЗК 06. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК 08. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

Перелік спеціальних компетентностей (СК)	СК 01. Здатність використовувати теоретичний та методичний інструментарій фінансової, економічної, математичної, статистичної, правової та інших наук для розв'язання складних завдань у сфері фінансів, банківської справи та страхування та фондового ринку. СК 03. Розуміння особливостей функціонування сучасної національної та світової фінансових систем та їх структури СК 11. Здатність підтримувати належний рівень знань та постійно підвищувати рівень професійної підготовки у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.
Перелік програмних результатів навчання	РН 03. Знати економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, що існують між фінансовими процесами та економічними явищами. РН 06. Застосовувати набуті теоретичні знання у практичній діяльності для розв'язання професійних завдань. РН 08. Здійснювати пошук, відбір та опрацювання інформації з різних джерел у процесі професійної діяльності.
Опис дисципліни	
Структура навантаження на студента	Загальна кількість годин – 150 Кількість кредитів – 5 Кількість лекційних годин – 22 Кількість практичних занять – 23 Кількість годин для самостійної роботи студентів – 105 Форма підсумкового контролю – екзамен
Методи навчання	Вербальний метод; пояснювально-демонстраційний метод; метод проблемного викладання; репродуктивний метод; робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування тощо); метод візуалізації (презентація, метод ілюстрації).
Зміст дисципліни	
Тема 1. Предмет і метод політичної економії	Виникнення політичної економії, її напрямки, школи і течії. Політична економія як універсальна суспільно - економічна наука. Предмет політичної економії та його трактування різними школами. Політична економія як наука. Категорії і закони політичної економії.
Тема 2. Виробництво матеріальних благ і послуг. Продукт і характер праці	Поняття виробництва. Характеристика факторів виробництва. Продуктивні сили та їх складові. Суспільне виробництво як об'єкт вивчення політичної економії. Сукупний суспільний продукт та його форми. Валовий сукупний продукт та шляхи його розрахунку. Кінцевий сукупний продукт, його натуральна й вартісна форма. Система національних рахунків. Валовий внутрішній продукт. Межа виробничих можливостей.
Тема 3. Потреби, їх суть та структура. Закон зростання потреб. Економічні інтереси.	Сутність і класифікація потреб. Механізм виникнення потреб. Економічні потреби. Закон зростаючих потреб. Економічні джерела та можливості задоволення потреб населення. Основні види інтересів. Економічні інтереси. Шляхи досягнення гармонізації інтересів в суспільстві.
Тема 4. Економічна система та закони її розвитку.	Сутність економічної системи. Проблема обмеженості ресурсів. Виробничі відносини. Фази виробництва. Відносини власності. Власність як економічна категорія. Форми власності. Типи відносин власності.

Тема 5. Форми організації суспільного виробництва	Загальні форми суспільного виробництва. Натуральне виробництво. Товарне виробництво, умови та причини його виникнення. Характерні риси товарного господарства. Товар і його властивості. Мінова вартість. Споживна вартість і її показники. Теорії вартості. Гроші та їх функції. Грошовий обіг та його закони. Інфляція, суть, причини, наслідки.
Тема 6. Капітал: основні концепції визначення його суті. Кругообіг і оборот капіталу підприємства.	Просте товарне виробництво. Розвинута форма товарного виробництва, її основні риси та механізм виникнення. Перетворення грошей у капітал. Загальна формула руху капіталу. Робоча сила, її вартість та споживна вартість. Капітал як економічна категорія товарного господарства, капітал і його структура. Наймана праця: суть і риси. Заробітна плата. Теорії заробітної плати. Джерело заробітної плати. Форми і системи заробітної плати,
Тема 7. Витрати виробництва і прибуток.	Сутність витрат виробництва та їх види. Витрати виробництва у короткотерміновому та довготерміновому періодах. Прибуток, його норма та напрями використання.
Тема 8. Ринок і його інфраструктура	Сутність ринку, його функції та умови формування. Структура ринку. Моделі ринкової економіки.. Ринкова інфраструктура.
Тема 9. Домогосподарство	Домогосподарство як соціально-економічне утворення. Суб'єкти домашніх господарств та їх ресурси. Сукупний попит домогосподарств. Доходи домогосподарств та їх розподіл. Витрати домогосподарств та їх класифікація. Основні чинники які впливають на попит домогосподарств.
Тема 10. Підприємництво та підприємство (фірма)	Сутність підприємництва та умови його існування. Організація підприємницької діяльності. Види підприємств. Функції підприємства та основні організаційні основи процесу виробництва. Особливості підприємництва в аграрній сфері. Рентні відносини.
Тема 11. Національна економіка. Основні макроекономічні показники.	Сутність та структура національної економіки. Національний продукт і його форми. Валовий суспільний продукт. Кінцевий продукт. Валовий внутрішній продукт і його структура. Чистий продукт. Теоретичні проблеми необхідного і додаткового продукту. Національний дохід. Фази руху національного продукту. Методи обчислення національного продукту. Системи національних рахунків.
Тема 13. Економічний розвиток. Зайнятість, відтворення робочої сили	Економічне зростання, його показники і значення. Нагромадження в механізмі зростання. Сутність, джерела і суб'єкти нагромадження. Заощадження і нагромадження. Закони заощадження. Валове нагромадження, його норма і динаміка. Чисте нагромадження. Інвестиції та їх види. Фактори економічного зростання.
Тема 14. Світове господарство і його еволюція. Глобальні світові тенденції.	Поняття світового господарства і етапи його розвитку. Основні форми міжнародних економічних відносин. Економічна інтеграція, її сутність і стадії. Економічна глобалізація світу. Зміст і перелік основних глобальних проблем людства. Основні шляхи вирішення глобальних проблем.
Політика дисципліни	
Політика відвідування	Регулярне відвідування всіх видів занять, своєчасність виконання самостійної роботи. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба,

	міжнародне стажування) навчання зорганізується в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.
Політика щодо дедлайнів та перескладання	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку.
Академічна доброчесність	У випадку недотримання політики академічної доброчесності (плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація, списування, обман, хабарництво) передбачено повторне проходження оцінювання.

Система оцінювання

Поточний контроль здійснюється протягом семестру під час проведення практичних, семінарських та інших видів занять і оцінюється сумою набраних балів (максимальна сума – 100 балів; мінімальна сума, що дозволяє студенту отримати атестацію з предмету – 60 балів); підсумковий/ семестровий контроль, проводиться у формі заліку або іспиту, відповідно до графіку навчального процесу.

Підсумкова оцінка за умови заліку виставляється як загальна сума балів, набраних за результатами поточного контролю. Підсумкова оцінка за умови іспиту виставляється як загальна сума балів набраних за результатами поточного (70%) та підсумкового контролю.

Накопичування рейтингових балів з навчальної дисципліни

Види навчальної роботи	Мах кількість балів
Виконання завдань на семінарських заняттях	40
Модульні контрольні роботи	40
Реферат	10
Тестування	10
Разом	100

Шкала оцінювання

ECTS	Бали	Зміст
A	90-100	Бездоганна підготовка в широкому контексті
B	80-89	Повні знання, міцні вміння
C	70-79	Хороші знання та вміння
D	65-69	Задовільні знання, стереотипні вміння
E	60-64	Виконання мінімальних вимог діяльності в стандартних умовах
FX	35-59	Слабкі знання, відсутність умінь
F	1-34	Необхідний повторний курс

Список рекомендованих джерел

1. Андрусь О.І. Мікро- та макроекономіка. Практикум: навчальний посібник. – Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2023. 146 с.
2. Артеменко Л. Б. Конспект лекцій з навчальної дисципліни «Економічна теорія» Тернопіль: ТНТУ. 2022. 88 с.
3. Верхоглядова Н. І., Кононова І. В., Фісуненко Н. О. Збірник тестових завдань з дисциплін економічного напрямку. Дніпро: Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2022. 156 с.
4. Гронтковська Г.Е. Мікроекономіка: практикум: навч. посіб. – Київ: Центр учбової літератури, 2022. 418 с.
5. Дергалюк Б.В. Економічна теорія: конспект лекцій: навч. посіб. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2025. 208 с.

6. Дунська А. Р., Жалдак Г. П. Мікроекономіка. Практикум: навч. посіб. – Електрон. – Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2024. 140 с.
7. Ерхард Л.. Добробут для всіх / пер. з нім. В. Сеника, А. Лапчак. – Київ : ТОВ «Велл Букс»; Інститут вільної економіки, 2023. 368 с.
8. Іванова Н.Ю., Шевченко О.О. Економічна теорія підприємництва: практикум. - К.: НаУКМА, 2021. 71 с.
9. Ігнатюк А.І. Мікроекономіка: підручник. – Львів: Видавництво «Ліра», 2023. 420 с.
10. Каменева Н.М. Мікроекономіка: навч. посібник. – Харків: УкрДУЗТ, 2022. 305 с.
11. Каменева Н.М., Косич М.В., Александрова О.Ю. Мікроекономіка: навч. посібник. Харків: УкрДУЗТ, 2022. 305 с.
12. Колосінська М.І., Белей С.І., Бойда С.В. Економічна теорія: навчальний посібник. Чернівці: Чернівець. нац. унів-т., 2021. 200 с.
13. Кравцов О. О. Основи економічної теорії: навч. посібник. Кривий Ріг-Prague: Oktan Print, 2023. 355 с.
14. Луньова Т. С. Збірник практичних завдань з навчальної дисципліни «Макроекономіка». Київ: Національна академія статистики, обліку та аудиту, 2021. 56 с.
15. Макаренко М.І., Семененко Т.О., Петрушенко Ю.М. Макроекономіка: підручник. Суми: Сумський державний університет, 2021. 307 с.
16. Мартин О. М. Мікроекономіка: теорія, тести, задачі. Частина І: навчальний посібник. Львів : ЛДУ БЖД, 2021. 271 с.
17. Мартин Ольга Максимівна Економічна теорія (мікроекономіка, макроекономіка). Частина 1. Мікроекономіка: навчальний посібник. Львів: ЛДУ БЖД, 2024. 321 с.
18. Мартин О. М. Мікроекономіка: теорія, тести, задачі. Частина 2: навчальний посібник. Львів : ЛДУ БЖД, 2023. 324 с.
19. Марченко В. М. Основи підприємницької діяльності: підручник – Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського. 2022. 516 с.
20. Методичні рекомендації для практичних занять з навчальної дисципліни «Економічна теорія» Артеменко Л.Б. Тернопіль. ТНТУ. 2022. 51 с.
21. Онегіна В.М., Батюк Л.А., Кравченко Ю.М. Економічна теорія: практикум: Харків: ДБТУ, 2024. 40 с.
22. Черкашин Т. С. Економічна теорія: методичні рекомендації до виконання практичних завдань. Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2025. 57 с.

Інтернет ресурси

1. Державний комітет статистики України [Електронний ресурс]//Режим доступу:// <http://www.ukrstat.gov.ua>
2. Інститут економіки і прогнозування НАН України [Електронний ресурс]//Режим доступу:// <http://www.ief.org.ua>
3. Міжнародний центр перспективних досліджень [Електронний ресурс] // Режим доступу://: <http://www.icps.kiev.ua>
4. Офіційний сайт Міністерства економіки України[Електронний ресурс] // Режим доступу://<http://www.me.gov.ua>
5. Офіційний сайт Міністерства освіти і науки України[Електронний ресурс] // Режим доступу://: <http://www.mon.gov.ua>
6. Офіційний сайт Міністерства фінансів України[Електронний ресурс]//Режим доступу://: <http://www.minfin.gov.ua>
7. Офіційний сайт Національного банку України[Електронний ресурс]// Режим доступу://: <http://www.bank.gov.ua>
8. Офіційний сайт Міжнародного валютного фонду[Електронний ресурс] // Режим доступу://: <http://www.imf.org>